

SWEDISH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 SUÉDOIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 SUECO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning) Mercredi 11 mai 2011 (matin) Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Skriv en kommentar till en av de följande texterna:

1.

5

10

15

25

30

35

40

Maj blir juni. Sofie ror ut med sin pappa i skymningen och lägger nät i viken och väcks tidigt nästa morgon, alldeles för tidigt, för att vittja dem tillsammans med Alrik. Det är sådant hon gör i stället för någonting annat, för att stilla en oro, för att få tiden förkortad. Men att fiska intresserar henne inte.

Pappa ror, Sofie halvsover och fastnar med blicken på pärlbandet av droppar och ser hur årbladen bryts i vattenspegeln. För varje årtag; man drar armar och åror intill sig, vinklar årbladen och låter dem klyva ytan utan plask, tar spjärn, andas ut och tar sats för ett nytt årtag. Vill du också pröva Sofie? Njae, en annan gång kanske. Nu vill hon bara hem och krypa ner i sängvärmen. Sofie skakar på huvudet och stirrar på gäddan som fått ett hugg i nacken, och makar sedan undan nätet med sprattlande abborrar på aktertoften.

Sitt mitt i båten, Sofie.

Jag vill hem.

Slå upp lite kaffe om du fryser.

Jag vill hem för någon väntar på mig, vill Sofie säga. Det är någonting som väntar och som Sofie ännu inte vet vad det är. Hon sträcker sig efter matsäckskorgen och tar upp den gråräfflade termosen med kaffeblött tidningspapper runt korken och tar fram en smörgås som ligger inslagen i smörpapper, häller upp en kopp som hon ställer bredvid sig på toften, öppnar patentkorken på den gröna glasflaskan och slår i en skvätt grädde medan hon rotar efter sockerbitarna i korgen.

Här pappa, säger hon och sträcker fram korgen.

20 Men du då?

Nej. Sofie skakar på huvudet. Hon varken fryser eller vill ha kaffe. Hon vill hem.

Vilken morgon, utropar pappa och drar ett djupt andetag, vilar på årorna och tar fram en liten plunta ur skepparkavajen.

Sofie petar undan gäddan med stöveln och ser med vämjelse på fiskslem och gäddblod i öskaret. Hon tänker inte stanna en sekund längre än nödvändigt i båten.

Vi hjälps väl åt att rensa sen, skrattar pappa. Det fiskaren har dragit upp ska han också ta hand om. Han förtöjer båten vid sjöboden och krokar upp nätet på järnrör som står nerslagna i klipphällen intill bryggan. Sofie tar motvilligt loss abborre efter abborre och slänger i en hink, sticker och river sig på fenorna, klagar och suckar högt och vilar sig allt längre stunder efter varje urtrasslad fisk. När gubben Österman kommer förbi och inspekterar fångsten, stoppar han sin pipa i fickan och tar över Sofies arbete. När han en stund senare slår sig ner på bryggan med en kaffekask, är flickan för längesen utom synhåll.

Sofie väntar. På hallbyrån finns en silverbricka där besökarna lägger sina visitkort. Varje morgon lägger husan dem i ordning. De förnämsta ska ligga synliga så att den som passerar, kan notera: Åh, amiralen eller disponenten den och den har varit här, för att sedan smussla in det egna visitkortet längre ner i högen. Husan placerar dem med guldtryck eller präglade emblem överst och sorterar efter hand bort de vanliga, enkla. Också Sofie plockar med korten när ingen ser det. Hon söker ett särskilt brev. *Till fröken Sofie*, skulle det kunna stå utanpå kuvertet, och inuti ett violett brev med sirlig handstil.

Sofie väntar. Hon letar på silverbrickan, men ingen ung man ger sig tillkänna. Hon känner hans närvaro, hela hennes kropp är vaksamhet och hon märker tecken överallt; en skugga som glider förbi, ett andetag, en vissling, ett plötsligt skratt. Någon leker tafatt med henne i en okänd värld vars existens hon bara anar. Hon har just fyllt femton. Grinden till den hemliga trädgården står på glänt och gnisslar lite i vinddraget.

Helena Henschen, I skuggan av ett brott (2004)

- Hur verkar flickan i utdraget ha det i sitt liv i allmänhet och här under fisketuren i synnerhet?
- Hur tycker du språket i texten bidrar till att skildra förhållandet mellan pappa och dotter?
- Hur påverkar stämningen i texten din uppfattning av utdraget?
- Vilken roll spelar det sista stycket om visitkorten för vår bild av hur flickan har det?

Alla bergs godnatt

Nu säger alla berg godnatt, de bruna till de blå, de blå till alla dem som stå med gyllne sadlar på,

5 de gröna till de forntidsgrå, ett rött till ett orange och bortom dem ett berg i silver till ett berg i svart.

De sover i en fjärran trakt 10 men är hos oss ändå. Vad drömmer alla berg i natt, de berg vi älskar så?

> Se, rygg vid rygg de står – på rad som hästar i ett stall, de månbelysta manarna

de månbelysta manarna är vita vattenfall.

Nu säger alla berg godnatt, de bugar två och två, de bugar under månens makt 20 i takt från topp till tå,

> de gula för de himmelsblå, de stora för de små, de små för alla dem som stå med vita sadlar på.

Nu säger alla berg godnatt till oss, på bergens sätt, ett rosa till, ett till i svart och ett i violett.

De vet, att den är bergens vän 30 som deras höjder når, men deras störste vän är den, som färgerna förstår.

Bo Setterlind, *Hjärtats ballader* (1977)

- Vilken roll spelar bergen i dikten?
- Hur ser du på diktens sista strof?
- Hur tycker du språk och form påverkar din uppfattning av dikten?
- Vilken effekt tycker du den långa uppräkningen av bergen och deras färger får på läsaren?